

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Filozofia przyrody Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Geologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych Poziom studiów studia inżynierskie pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 07GELS.31HS.02527.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczne i społeczne	
Koordynator zajęć	Mariusz Szynkiewicz		
Prowadzący zajęcia	Mariusz Szynkiewicz		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy z zakresu filozofii w ujęciu historycznym i systematycznym ze szczególnym uwzględnieniem aspektów związanych z przyrodą (także także o odniesieniu do nauk o Ziemi)
C2	Zaznajomienie z głównymi problemami filozofii przyrody, ontologii przyrodniczej i metafizyki (z uwzględnieniem nauk o Ziemi)
C3	Rozwinięcie umiejętności posługiwania się podstawową terminologią filozoficzną i naukową (ze szczególnym uwzględnieniem terminologii z zakresu fil. przyrody i wybranych pojęć z zakresu nauk przyrodniczych)
C4	Rozwinięcie umiejętności identyfikacji cywilizacyjnych, prawnych, etycznych oraz kulturowych interpretacji poznania natury i relacji człowiek - przyroda
C5	Wyrobinienie umiejętności formułowania i uzasadniania stawianych tez i dokonywanych ich ocen (ze szczególnym uwzględnieniem zasad formułowania hipotez dotyczących zagadnień naukowych)

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Posiada podstawową wiedzę na temat głównych zagadnień filozoficznych ze szczególnym uwzględnieniem dociekań dotyczących świata przyrody (również tych, wynikających z badań prowadzonych w ramach nauk o Ziemi)	GEL_K3_W01	Kolokwium pisemne
W2	Zna główne orientacje, poglądy i doktryny z zakresu filozofii przyrody w ich relacji do wiedzy z zakresu nauk przyrodniczych (w tym nauk o Ziemi)	GEL_K3_W01, GEL_K3_W11	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Posługuje się podstawową terminologią właściwą dla filozoficznych interpretacji natury	GEL_K3_U04, GEL_K3_U08, GEL_K3_U09	Kolokwium pisemne
U2	Prawidłowo analizuje właściwe dla różnych kultur uwarunkowania prawne, etyczne i cywilizacyjne myśli filozoficznej interpretującej naturę i miejsce jakie zajmuje je w niej człowiek (ze szczególnym uwzględnieniem perspektywy nauk o Ziemi)	GEL_K3_U01, GEL_K3_U10, GEL_K3_U12	Kolokwium pisemne
U3	Obiektywnie interpretuje relację człowiek – świat przyrody. Potrafi dokonać krytycznej oceny wpływu człowieka na środowisko przyrodnicze (ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień analizowanych na gruncie nauk o Ziemi)	GEL_K3_U05, GEL_K3_U09	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	Potrafi prowadzić dyskusje dotyczące szczegółowych zagadnień i problemów z zakresu filozofii przyrody z uwzględnieniem schematu: teza - uzasadnienie - ocena	GEL_K3_K01, GEL_K3_K05, GEL_K3_K06, GEL_K3_K07, GEL_K3_K08	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Omówienie ewolucji znaczenia terminu "filozofia" oraz szczegółowa analiza związków filozofii z poszczególnymi naukami (na przykładzie nauk przyrodniczych).	W1, U2, K1	Wykład
2.	Główne działy filozofii - prezentacja: - teoria bytu (aspekt ontologiczny), - teoria poznania (aspekt epistemologiczny), - teoria wartości (aspekt normatywny), i ich relacja do analiz z zakresu f. przyrody (przyroda, jako przedmiot refleksji filozoficznej).	W1, W2, U2, U3, K1	Wykład
3.	Przegląd głównych zagadnień z zakresu f. przyrody (terminologia przedmiotowa, problemy, dylematy, spory).	W1, W2, U2, U3, K1	Wykład
4.	Przegląd głównych orientacji z obszaru f. przyrody, od czasów jońskiej szkoły filozofii przyrody do czasów współczesnych (ujęcie historyczne).	W1, W2, U2	Wykład
5.	Wskazanie relacji łączącej dzieje rozwoju nauk przyrodniczych (odkrycia naukowe, teorie naukowe, zmiany paradygmatów) z ewolucją filozofii przyrody, jako subdyscypliny wiedzy filozoficznej. Omówienie zależności występujących pomiędzy wskazanymi uprzednio obszarami wiedzy a refleksą filozoficzną (również w ujęciu etycznym).	W2, U1, U2, U3	Wykład
6.	Przekazanie umiejętności pracy ze źródłami wiedzy filozoficznej oraz wyjaśnienie podstawowych zasad tworzenia opracowań filozoficznych (z uwzględnieniem zagadnień etycznych i prawnych).	W2, U1, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład konwersatoryjny, Metoda analizy przypadków

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Ocena z wykładu na podstawie kolokwium pisemnego (100% oceny końcowej) Skala ocen: 1. bardzo dobry (bdb; 5,0) – od 90% punktów, 2. dobry plus (db plus; 4,5) – od 80% punktów, 3. dobry (db; 4,0) – od 70% punktów, 4. dostateczny plus (dst plus; 3,5) – od 60% punktów, 5. dostateczny (dst; 3,0) – od 50% punktów, 6. niedostateczny (ndst; 2,0) – poniżej 50% punktów.

Literatura

Obowiązkowa

1. Heller M., Filozofia przyrody. Zarys historyczny, Wyd. Znak 2004 (wybrane fragmenty)
2. Such J., Szczeniak, M., Ontologia przyrodnicza, Wyd. Naukowe IF UAM 2001 (fragmenty)
3. Tatarkiewicz W., Historia filozofii, T. 1-3, Warszawa 1980 (fragmenty)
4. Wywiad z prof. Wojciechem Sadym: Historia nauki – kto i kiedy zaczął szukać praw przyrody?
<https://www.youtube.com/watch?v=AkwuN-dycMc>

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie do zajęć	15
Przygotowanie do zaliczenia	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GEL_K3_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczenia się przez całe życie, w tym systematycznego uaktualniania i pogłębiania swojej wiedzy w zakresie geologii
GEL_K3_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do realizacji i propagowania działań służących ochronie przyrody nieożywionej
GEL_K3_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podjęcia dyskusji na tematy z zakresu geologii
GEL_K3_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do oceny zagrożeń wynikających z prowadzonych badań i organizowania miejsca pracy zgodnie z przepisami BHP
GEL_K3_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do myślenia i działania kreatywnego
GEL_K3_U01	Absolwent/ka potrafi stosować procedury, narzędzia oraz metody badawcze wykorzystywane w wybranych specjalnościach geologii do celów analizy i interpretacji właściwości i występowania skał i wód
GEL_K3_U04	Absolwent/ka potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji, w tym publikacji naukowych, w celu rozbudowania swojej wiedzy geologicznej i stosować odpowiednią terminologię
GEL_K3_U05	Absolwent/ka potrafi formułować proste hipotezy badawcze oraz projektować, wykonywać i dokumentować badania geologiczne, w tym terenowe: w formie zgodnej z przyjętymi w nauce konwencjami
GEL_K3_U08	Absolwent/ka potrafi dokonywać syntezy zróżnicowanych danych i interpretować budowę geologiczną wybranego obszaru
GEL_K3_U09	Absolwent/ka potrafi zaprezentować wybrany temat z zakresu geologii przygotowany w oparciu o różne źródła informacji, w tym własne badania, a także krytycznie analizować i selekcjonować dane
GEL_K3_U10	Absolwent/ka potrafi posługiwać się językiem angielskim na poziomie średnio zaawansowanym (B2), w tym terminologią anglojęzyczną w stopniu wystarczającym do czytania prostych publikacji naukowych i prowadzenia konwersacji
GEL_K3_U12	Absolwent/ka potrafi organizować pracę indywidualną a także współdziałać i organizować pracę w grupie w celu rozwiązywania postawionych problemów
GEL_K3_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym procesy geologiczne, ich przyczyny, mechanizmy i skutki oraz związane z nimi zagrożenia
GEL_K3_W11	Absolwent/ka zna i rozumie akty prawne dotyczące geologii, prawa wodnego, budowlanego, autorskiego oraz inne akty prawne z nimi powiązane